

Jedině Neapol

Co mě naučila má italská tchyně

O JÍDLE
A RODINĚ

Mladá fronta

Katherine Wilsonová

Katherine Wilsonová

JEDINĚ NEAPOL

Co mě naučila má italská tchyně
o jídle a rodině

Feelin'

Katherine Wilsonová

Napoli

**Co mě naučila
má italská tchyně
o jídle a rodině**

Mladá fronta

Přeložila Jana Montorio Doležalová

Copyright © 2016 by Katherine Wilson

First published in the United States in 2016 by Random House.

First published in Great Britain in 2016 by Fleet.

Translation © Jana Montorio Doležalová, 2017

*Mým rodičům Edwardovi a Bonnie Wilsonovým
a mé sestře Anně*

Úvod

Na skaliskách poblíž Neapole posedávaly podle řeckých bájí Sirény s nádhernými vlnitými vlasy a písněmi vábily k pobřeží námořníky. Svými hlasy lákaly lodě do nebezpečí – ke ztroskotání a ke smrti. Nikdo, kdo je uslyšel, nevyvázl živý.

Odyssea to děsně štvalo. Ten zpěv musel být krásnější než cokoli jiného na světě. Umanul si, že bude jedinou lidskou bytostí, která si ho poslechne a přežije, aby o něm mohla vyprávět. Se směsí pýchy, zvědavosti a lsti sestrojil plán. Své posádce poručil, aby si zacpala uši, a sám se nechal připoutat ke stěžni. Když jeho loď proplouvala kolem Sirén, křičel na své muže, aby ho odvázáli, aby změnili kurz a zamířili ke břehu. Neposlechli ho, a tak Odysseus přežil.

Odysseus byl poté určitě rád, že ho posádka se zacpanýma ušima neposlechla a zachránila ho. Vsadila bych se ale, že se tam chtěl vrátit.

Nejen proto, aby znovu viděl a slyšel Sirény, ale aby zase vkročil do té kouzelné země, která se rozkládala pod sopkou a říkalo se jí Neapolis, Nové město.

To bylo dávno předtím, než tam vymysleli pizzu.

Já jsem do Neapole nedorazila připoutaná ke stěžni. Přiletěla jsem nacpaným letadlem z Washingtonu D. C. na podzim roku 1996. Žádné Sirény tam sice nebyly, ale i tak mě tohle město uchvátilo a docela proměnilo. Byla jsem zvědavá vysokoškolačka a měla jsem tolik chutí, že jsem nevěděla, co si s nimi mám počít.

Goethe řekl: „Vidět Neapol a zemřít.“ Viděla jsem Neapol a začala jsem žít.

'A pizza

Když Salvatore přifrčel na naše první rande ve svém červeném fiátku, měl více než dvacetiminutové zpoždění. Jeho auto se podobalo malé plechovce a chrčelo jakoby z posledních sil. Samým vyčerpáním vyfouklo dým, z kterého jsem se rozkašlala. Salvatore mi s úsměvem od ucha k uchu dvakrát krátce zatroubil na pozdrav.

Tohle je naše první schůzka a on má dvacet minut zpoždění. *Co to je?*

Měla jsem zrovna po promoci a do Neapole jsem přijela pár dní předtím na tříměsíční pracovní stáž na americkém konzulátu. Stála jsem před kolejí, na které jsem si pronajala pokoj, v modrém sáčku do pasu a v černých kalhotách.

Moje stáž nebyla ani tak kariérním postupem, jako spíš zkouškou dospělosti – členové mé rodiny prožili během univerzity či po ní „zkušenost v zahraničí“. Velká alba s koženými deskami v podkroví

u rodičů ve Washingtonu ukazují mého nóbl a usměvavého otce v Bordeaux v roce 1961 a mou matku celou v semiši v Boloni v roce 1966. Oba se naučili cizí řeči a mládí si užili naplno. Když přišla řada na mě, přemýšlela jsem, kam bych mohla jet.

Neapol nebyla zrovna logickou destinací. Itálii jsem navštívila o prázdninách jako dítě a tomuhle městu jsme se záměrně vyhnuli. Co nejrychleji jsme ho projeli na cestě k Pompejím a k Vesuvu. Slyšeli jsme, že je špinavé a nebezpečné. Můj dědeček, jehož rodiče pocházeli z Kalábrie, říkával, že Neapolitáni jsou schopní obrát vás o ponožky, aniž by vám zuli boty.

„Měla bys jet do Toskánska,“ radili mi rodinní přátelé. „Viděla jsi už Sienu? A Florencii?“

Poklidná nádhera Toskánska by byla pro dívku z vyšší vrstvy, jako jsem byla já, přímo dokonalá. Bylo to pro mě očividně vhodné a já jsem byla v děláních vhodného vždycky velmi dobrá. Dětství jsem strávila tím, že jsem excelovala na soukromých školách, a na vysoké jsem měla nárok na titul v Překračování očekávání či v oboru Jak udělat maminku a tatínka pyšnými. Nastal čas na změnu.

Americký konzul v Neapoli byl kamarád mých rodičů už od vysoké, kde spolu studovali mezinárodní vztahy. Na jaře předchozího roku jsem vedle něj seděla na charitativní večeři ve Washingtonu a tehdy se mě zeptal, jestli bych na svou zahraniční zkušenou nechtěla jet do Neapole. Mohl by mi prý zařídit neplacenou stáž na konzulátu, kdy bych měla zájem.

Neapol?

Hned se mi vybavily ukradené ponožky a peněženky, mafie a korupce. Pak taky pizza. Celkem mě to lákalo.

Tenhle nápad jsem přednesla všem, kteří se mě ptali, co budu dělat po promoci. „Přemyslím, že pojedu do Neapole,“ odpovídala jsem jim. Vzápětí na mě všichni vrhli takový ten pohled. Ten *varovný*, při

kterém vytřeštili oči a vyhrkli: „Tam je špína!“, „Tam je nebezpečno!“, nebo dokonce: „Tam nepoznáš, kdo je hodný a kdo zlý! Všichni vypadají stejně!“

Aha, pomyslela jsem si. To zní fantasticky.

Dneska vím, že Neapol je jako New York – buď ji milujete, nebo nenávidíte. A nemá smysl se o tom dohadovat. Kdo ji nenávidí, názor nezmění. Neapol je opředená chaotickou, vibrující energií, která vás donutí hodit všechno za hlavu a poddat se jí. Pokud se jí budete bránit, budete ji odsuzovat, nebo se před ní budete dokonce schovávat, tak to můžete rovnou odjet ještě dřív, než vám tu peněženku někdo vůbec šlohne.

Mně našťestí peněženku nikdo nešlohl, když jsem čekala na tohohle Salvatora, který otevřel skřípající dveře od auta a vystoupil, aby se mi představil. *Dvacet minut*, to jako vážně?

Právě jeho matka, Raffaella Avalloneová, mi sehnala pokoj na koleji. Poté co jsem s konzulem probrala podrobnosti své stáže, zeptala jsem se ho, jestli by mi pomohl s ubytováním. Okamžitě tím pověřil svou manželku, italskou *signoru*, která se pohybovala nejen v diplomatických kruzích, ale i v neapolské společnosti. Raffaellu Avalloneovou znala jako organizátorku benefičních obědů, charitativních plesů a turnajů v bridži. A navíc má Raffaella dvě děti ve věku téhle mladé Američanky!

Tak se tedy Raffaella dozvěděla o tom, že jistá dívka potřebuje *sistemazione*, bydlení. A kdyby to vyprávěla ona, nejspíš by použila výraz *mi sono mossa subito*. Hned jsem se do toho dala. Našla mi ubytování a svému synovi Salvatoreovi nařídila, aby té jisté Američance zavolal a setkal se s ní. „Salvo?“ řekla mu. „Vezmi ji ven. Chudák holka tady nikoho nezná. A ne abys měl zpoždění, prosím tě.“

Den nato mi Salvatore skutečně zavolal. Telefonní hovor pro mě byla velká výzva, jelikož italsky jsem uměla pouhé základy

a dokázala jsem říct jen fráze jako „Mám hlad“ a „Jsem Američanka“. Přestože jsem většinu z toho, co na mě chrlil, nerozuměla, jeho smích mi připadal naprosto rozkošný. Navíc jsem v Neapoli neznala živou duši. Večer předtím jsem šla na večeři s dvěma sedmnáctiletými kluky, které jsem potkala v autobuse. Chtěla jsem být totiž *in compagnia*. Proto mě potěšilo, že tenhle Salvatore, pokud jsem to dobře pochopila, mě příští večer vyzvedne. Řekla jsem si, že přinejhorším si procvičím italštinu.

„Nevypadáš jako Američanka!“ spustil, tedy alespoň jsem měla ten dojem, jakmile se představil. No, on taky nevypadal zrovna jako typický Neapolitán. Byl vysoký, žádný svalovec, spíš vytáhlý a vzpřímený, s drobným hrudníkem, který přecházel do mírného břicha, které mu přepadalo přes knoflík u džinsů. Byl opálený, měl plné rty a velký římský nos. Na sobě měl tričko s nápisem MIAMI! v bublinkovém písmu.

Čekala jsem nějaké to „Moc mě těší, promiň, že mám zpoždění“, ale žádná omluva nebo zdvořilosti nepřišly, žádné „Co bys chtěla podniknout?“ Nicméně se znovu ozval ten jeho příjemný smích. Začínal s nádechem na poměrně vysokém tónu a pak klesal po stupnici zpátky k tónu jeho normálního hlasu. Doprovázel ho úsměv odhalující dvě řady perfektních bílých zubů.

Otevřel mi dveře pro spolujezdce, a jak jsem si sedala, sedadlo pod mnou hlasitě zavržalo. Na své auto vypadal Salvatore příliš velký – černé vlasy se mu statickou elektřinou lepily ke stropu. Všimla jsem si, že nehty jeho prstů na volantu připomínají dokonalé oválky, které nemohl upravit nikdo jiný než manikérka. Byl to kluk, ještě ne docela muž, který očividně dobře jedl a dobře si žil.

Jeho styl řízení nevyžadoval nutně pohled upřený na silnici. Díval se mi do očí a svou příšernou angličtinou bez omluvy prznil slovesné tvary. Kde bere triadvacetiletý kluk takové sebevědomí? Vedle něj jsem si připadala infantilní, pasivní a tichá. Zkus říct něco italsky!

nutila jsem se v duchu. Třeba: Kam to jedeme? Přece nemůžeš mít nad touhle situací *nulovou* kontrolu!

„*Dove andiamo?*“

„Ke mně domů. Amerika! Amerika! *Petrol-dollar!*“ Americké ropné dolary? Snad si nemyslí, že jsem zbohatla na ropě? Dneska vím, že díky seriálu *Dallas* si spousta Italů myslí, že Američané, kteří mají peníze, jsou bohatí díky texaské ropě. Tehdy toho prvního večera v autě jsem ale netušila, proč to neustále opakuje. Jen jsem si všimla, že to opakuje často a rád. Pořád dokola.

A pak zase ten jeho smích.

„U mě doma“ neznamenal pro třiaadvacetiletého Neapolitána pokoj na koleji ani garsonku pronajatou napůl se spolubydlícím, nýbrž byt jeho *rodiců*. Předpokládala jsem, že si zajedeme do pizzerie nebo že mě Salvatore provede po městě, jenže místo toho mě vzal k své mamíně a papínovi.

Avalloneovi bydleli v Posillipu, nejhezčí rezidenční čtvrti Neapole, nedaleko od mé koleje. Staří Řekové ji pojmenovali Pausilypon, což znamená něco jako „oddech od námahy“. Rozkládá se na kopci, který se jako ostroh vypíná nad Neapolským zálivem. Po tisíce let, předtím než se tahle oblast stala součástí města, sem jezdili zámožní Neapolitáni do letních sídel, kterými je poseté celé pobřeží. Cestou nahoru po klikaté Via Posillipo je možné vidět kamenné ukazatele k vilám Elena, Emma a Margherita. Z nich vedou schůdky do pobřežního městečka Marechiaro – „jasné moře“.

Přestože Neapol je jedním z nejhustěji obydlených měst v Evropě, Posillipo je vzdušná a poklidná čtvrť. Dům Avalloneových stojí naproti vstupu do terasovitého parku Virgiliano, odkud je výhled na zářivé modré moře, na ostrovy Capri, Ischia a Procida i na Amalfitánské pobřeží. Ve dne je slyšet křik racků, večer občas zavrčí motorka nebo v dálce na pláži zapraská ohňostroj.

Ty si myslíš, že jsi z Posillipo je neapolský výraz, kterým se dává člověku najevo, že je arogantní blb a že se má laskavě přestat vyvyšovat.

Palazzo Avalloneových, které Salvatoreův otec postavil v šedesátých letech, stálo kus od pobřeží. Bylo v něm dvanáct bytů, z nichž devět patřilo rodině. Silné zemětřesení v roce 1980 budova přečkala beze škody (ačkoli Salvatore mi později řekl, že si pamatuje, jak musel přerušit sledování fotbalového zápasu v televizi a utíkat dolů po schodišti, které se kolébalo a vzdouvalo jako vlny). Dům byl majetkem rodiny, stál na pevných základech na krásném a mírumilovném místě.

Vjeli jsme do bludiště podzemních garáží, kde mě překvapilo, kolik aut zaparkovaných ve všemožných úhlech se do tak malého prostoru vejde. Stála tam těsně proti sobě, jedno zpětné zrcátko přitisknuté na druhé, nárazník na nárazník. Nechápala jsem to – vždyť venku bylo všude volno! („Cože?“ zareagoval Salvatore, když jsem se ho na to později zeptala. „U vás se snad auta nekradou?“)

Jediným rychlým a zkušeným manévrem zaparkoval svůj fiátek mezi další dvě auta a odvedl mě k výtahu. Místo mořského vzduchu to tam bylo cítit plísní, zatuchlinou a výfukovými plyny.

Ve stísněném výtahu, který nás vyvezl do třetího, nejvyššího patra, jsme mlčeli. Když Salvatore otevřel masivním stříbrným klíčem dveře do jejich bytu, postrčil mě dovnitř. „*Vieni, vieni*,“ vyzval mě a odhodil klíče na lenošku jako z osmnáctého století u vstupu do obývacího pokoje. Z předsíně jsem nahlédla do setmělého elegantního *salone*, kde jsem rozpoznala zlaté sošky andělíčků a záhyby těžkého hedvábí. Na podstavcích tam stály terakotové vázy. („Jo, ty jsou z Pompejí,“ vysvětlil mi pak Salvatore – při znovuoobjevení Pompejí před téměř třemi sty lety došlo k hromadnému rabování.)

Byla jsem zvědavá, co přijde dál.

„*Maaaaammaaaa!*“ zavolal. Zvučný tenor, který se mi v autě zdál okouzující, zazněl při volání matky nepříjemně pronikavě a nosově.

Ze setkání s jeho rodiči jsem začínala mít strach. Vždyť i člověku v mém věku rozumím špatně a nedokážu s ním pořádně mluvit italsky. Poslední, o co stojím, je nucená konverzace s nějakou impozantní, bohatou Neapolitánkou, která je ke svému synovi určitě přehnaně ochranná. Navíc bude na svém vlastním území! A k tomu všemu jsem měla příšerný hlad.

„*Maaaaammaaaa! È pronto?*“ (Je večere hotová? To ani neřekne, že ta americká holka už je tady?) Nejdřív se ozvalo šoupání papučí a nato k nám přišel muž, kterého jsem odhadla na Salvatorova otce. Bylo mu kolem sedmdesáti a nevypadal vůbec jako strašlivý patriarcha, spíš jako laskavý džentlmen v tmavém svetru a příliš navoněný kolínskou. Potřásli jsme si rukama a on se mi představil jako Nino. Díky své třicetileté praxi ve vedení luxusního rodinného hotelu mluvil trochu anglicky.

„*Salvató, è pronto 'a magnà?*“ Neapolským dialektem se svého syna zeptal, jestli je večere už hotová, a vzal ho za paži. Očividně měl hlad jako my všichni.

Zavedli mě do kuchyně, kde Raffaella právě pokládala telefon a přitom vytahovala z trouby domácí pizzu a podpatkem zavírala lednici. Byla samý pohyb, samá akce a zároveň neuvěřitelně půvabná. Nebyla vůbec tlustá, těžkopádná ani zrovna nemíchala omáčku k těstovinám. Byla úchvatná.

Měřila asi sto šedesát centimetrů, byla v nejlepší kondici, na nohou měla kozačky s vysokými podpatky a na sobě růžovou jednoduchou košili. Bílé úzké džíny měla stažené koženým opaskem posetým štrasovými kameny. Byla i dokonale nalíčená: kontura na rtech nenápadně splývala s leskem, linka na oči se přirozeně ztrácela v uhlově šedých stínech. Měla krátké blond vlasy zesvětlené odborníkem. Přes všechen ten lesk a výrazný make-up nepůsobila vůbec lacině, ale úžasně stylově. V modrém sáčku a volných kalhotách jsem si najednou

připadala široká a neohrabaná. Moje matka můj outfit nazvala v prostorné zkušební kabince ve Washingtonu „zeštíhlujícím“, já jsem se ovšem vedle téhle šestapadesátileté kočky v bílých džínách jako zeštíhlená zrovna moc necítila. Spíš jako zamlklý americký pašík.

„*Ciao, tesoro!* Posad' se, zlato. Doufám, že máš ráda neapolskou pizu! Nino, přísuň si židli.“

Jak se Raffaella pohnula, kromě pečeného těsta a bazalky zavoněl v místnosti i parfém značky Chanel. Jejich *salone* byl možná honosný, zato kuchyň miniaturní. Napravo stál obdélníkový stůl s laminátovou deskou vsazený do zdi pokryté kachličky, ke kterému se vešly nanejvýš čtyři osoby. Nalevo pak sporák, trouba, dřez a kousek (velmi malý) pracovní plochy. Pokud u stolu jedlo víc než dva lidi, k lednici v zadní části kuchyně nebylo prakticky možné se dostat. Proč si rodina, která má očividně dost peněz, nepostaví větší kuchyň? To mi prostě nešlo do hlavy.

Jak vyšlo později najevo, v obývacím pokoji byl i jídelní kout, kde Avalloneovi jedli, když měli hosty. Kuchyň byla určená pro vaření a jídlo *in famiglia*. Koneckonců do členů vlastní rodiny můžete strkat a vrážet, jak se vám zlíbí. A nahýbat se přes ně, šlapat jim na nohy, krmit je a nechat se jimi krmit. K tomu, abyste byli s lidmi, které máte rádi, moc prostoru nepotřebujete.

Pro Raffaellu nezbylo u stolu místo, ale ona si sednout ani nechtěla. Věnovala se zároveň nejméně dalším osmi činnostem, mezi které patřila i starost o to, aby se Američanka cítila jako doma. O něco později přišla i Salvatorova sestra Benedetta, vmáčkla se mezi nás a představila se mi. Bylo jí šestadvacet (čili byla o tři roky starší než její bratr) a měla až děsivě tyrkysové oči, orámované brýlemi od Armaniho. Světle hnědými, dlouhými a hedvábně rovnými vlasy pohazovala jako nejobdivovanější holky ze střední školy. Na sobě měla kupodivu (bylo sotva osm večer) pyžamo s růžovými a bílými medvídky, kteří drželi

v náručí balonky, a s kanýrkem u krku. *Mi piace stare comoda*, vysvětlila mi později. Doma se oblékám pohodlně. Její bratr byl v pohodlném tričku a džínách a ona v pohodlném pyžamu. Jenom jejich matka obětovala chvíli na to, aby se upravila.

„*Benedetta lavora, capito? Ha iniziato a lavorare in banca*,“ prozradil mi Nino s nadzdviženým obočím a širokým úsměvem. Viditelně byl na svou dceru velmi pyšný a několikrát zopakoval, že Benedetta pracuje už v šestadvaceti. Pracuje v bance! Už! Odvodila jsem si, že na Neapol je to hodně brzy. Benedetta dostudovala s výbornými známkami a v rekordním čase získala místo v neapolské pobočce Banca di Roma, kde radila klientům ohledně investic. Dostala *contratto a tempo indeterminato* – smlouvu na dobu neurčitou, což znamená, že ji nemůžou nikdy propustit a v pětapadesáti může odejít do důchodu. Život jedna báseň: Benedetta s touhle prací vyhrála jackpot a na příští léto plánovala svatbu.

„*Matrimonio! Matrimonio!* Svatba, rozumíš?“ Nino byl přímo u vytržení. Sem tam jsem prohodila „*Veramente?*“ (Opravdu?) a „*Mamma mia!*“, abych prokázala svůj obdiv. Takže tenhle nagelovaný, super sebevědomý, hnědooký Salvatore je mladší bratr zázračného dítěte s tyrkysovými očima. To musí být opruz.

Raffaella mezitím říkala cosi o *multa* a přitom polévala horkou pizzu olivovým olejem. Kdo prý dostal tu pokutu za parkování za 50 000 lir a kdo ji skočí druhý den zaplatit na poštu? Kdybych tehdy věděla, že *multa* znamená pokuta a že Salvatore tvrdí, že to úterý na konci června nikde *poblíž* Via Toledo nebyl, kdežto Benedetta namítá, že její bratr je z celé rodiny jediný, kdo opakovaně parkuje jako *hovo*, pravděpodobně bych to svoje *veramente* a *mamma mia* přestala opakovat v tak pravidelných intervalech.

„Já? To je vyloučeno.“ Raffaella, kterou Benedetta právě obvinila, na okamžik ztuhla s vařící pizzou nad Ninovou hlavou. Na mě jako by se

úplně zapomnělo. Salva se dohadoval se svou sestrou, Nino se rozhlížel, zvědavý, kdy už se konečně objeví jeho pizza, a Raffaella nahlas vzpomínala, kde všude v to úterý na konci června byla. Prostě spolu řešili obyčejné každodenní rodinné starosti.

Nakonec Raffaella položila první plátek pizzy na talíř a podala mi ho přes hlavu svého manžela. V té chvíli se na mě podíval Salvatore, vlastně poprvé od našeho příchodu do bytu.

Jaký je tahle holka typ? Jak bude tu pizzu jíst?

Okamžitě jsem pochopila, že pro všechny u stolu je důležité, co na Raffaellinu pizzu řeknu. Byla ještě horká, mazlavá a silná – rukama bych ji jíst nedokázala. Vzala jsem si proto nůž a vidličku a pizzu ochutnala. Naprosto objektivně musím uznat, že to byla nejlepší pizza, kterou jsem kdy jedla. Jenže k tomu, abych jim vysekla poklonu, mi chyběla slovní zásoba. Takže jsem vykoktala něco jako: „Pizza skvělá ano děkuji mockrát Salvatore rodina rajče pizza.“

Nato se ozval zase ten smích.

A já jsem se taky smála. Byla to směšně vynikající pizza.

Tohle byla jen první z mnoha dalších večeří toho roku, u kterých se moje ochutnávka stala hotovým představením. Hlučné hlasy se vždycky ztišily, zavládlo ticho a všechny oči se upřely na mě a na to, jak se pouštím do jídla. Kdykoli jsem si namotávala špagety na vidličku nebo jsem ukrojila nožem kousek těsta, cítila jsem obrovský tlak. (Neupadne mi kousek? Trefím se do pusy? Mám nejdřív dožvýkat, nebo mám ihned vychalovat?) A všichni přítomní se v duchu ptali: „Co ta holka ze světové supermocnosti řekne na *tohle*?“ Vždycky jsem je potěšila. *Mamma mia!* Fenomenální! *Buonissimo!* Nic podobného jsem nikdy nejedla!

Pak jsem udělala pěkný trapas, *brutta figura*, jak se říká italsky. Začala jsem jíst kůrku ještě předtím, než jsem dojedla zbytek. Salvatore vstal, obešel stůl k místu, kde jsem seděla vklíněná mezi Nina

a Benedettu, sklonil se ke mně a nakrájel mi měkkou část pizzy na malé čtverečky. Jeho krásně upravené ruce voněly kolínskou. Celou dobu ze mě nespustil oči. Byl tak blízko!

„Nejdřív musíš sníst tyhle kousky,“ vysvětloval mi, „a ne kůrku! Kůrku vždycky až naposled!“ Mluvil dál, ale příliš rychle na to, abych mu rozuměla. Pochopila jsem jen, že mu záleží na tom, jak tu pizzu sním. Naprosto neschopná jsem sice nebyla, ale on mi prostě potřeboval ukázat, jak na to.

Pizzu jsem zvládla dojíst, aniž by mi něco upadlo nebo aniž bych se ztrapnila ještě víc. Jen mi do klína spadlo pár drobků, protože papírový ubrousek jsem svírala zmačkaný ve zpoceně dlani. Raffaella se otočila od dřezu a stoupla si nade mě. Mlčela, nehnutě... a zírala mi do klína. Než jsem se nadála, vrhla se mi oběma rukama – smaragdový prsten, dokonalá manikúra – mezi nohy. Co se to sakra děje?

„*Briciole, briciole*,“ vysvětlila. Italský výraz pro drobky do smrti nezapomenu, *brí-čo-le*. Nebyla v tom ani špetka zlosti, prostě jen povinnost, kterou bylo třeba vykonat dřív, než se drobky roznesou po celém bytě. Proč by měl být problém, že se nacházejí zrovna u mých intimních partií?

Pak se Raffaella dala do zpěvu písničky o pizze s rajčaty – jakési „*Funiculì, funiculà*“ – a přitom vrtěla boky. *Conosci questa?* Znáš tuhle? zeptala se. Měla hluboký, plný hlas a uměla zpívat velmi hlasitě. Ostatní si dál povídali, hlavně o praktických záležitostech. Každodenní život téhle rodiny propojovalo mnoho vyřizování, od zaplacení pokuty po otázku, kdy přijde ten instalatér, aby konečně opravil protékající záchod? Nemohla jsem uvěřit, že hned ve vedlejším pokoji stojí nesmírně cenné umělecké předměty a vázy z Pompejí. Připadala jsem si jako v italsko-americké kuchyni v Jersey City.

Nevěděla jsem ani, jestli se mi tenhle Salvatore líbí, a většinu z toho, co se kolem mě říkalo, jsem nerozuměla, ale tak nějak přirozeně, bez

obřadu, iniciačních rituálů či souvislé slovní komunikace, jsem cítila, že do téhle rodiny zapadám. Aniž bych chápala důvod, připadala jsem si tady doma.

